

| OECD Zhodnocení zdrojů ve školství: Česká republika

OECD Reviews of School Resources: Czech Republic 2016

Claire Shewbridge, Jan Herczyński, Thomas Radinger, Julie Sonnemann

OECD | 19. 10. 2016, 208 str.

Zpráva OECD je výstupem projektu *Review on Policies to Improve the Effectiveness of Resource Use in Schools*, do kterého se Česká republika zapojila v roce 2013. Cílem mezinárodního šetření bylo popsat nástroje distribuce a řízení zdrojů v primárním a sekundárním školství a jednotlivým zapojeným zemím navrhnout v této oblasti specifická doporučení. Zjištění expertního týmu vyjadřují podporu obecnému směřování vzdělávací politiky v České republice a současně jsou významným podpůrným stanoviskem pro aktuální záměry MŠMT. Navržená doporučení podporují aktuální iniciativy MŠMT v oblasti financování regionálního školství a zatraktivnění učitelské profese, zejména podporou dalšího vzdělávání a samozřejmě také zvyšováním platů pedagogických pracovníků.

Zdroj: www.oecd.org/czech/oecd-reviews-of-school-resources-czech-republic-2016-9789264262379-en.htm

FRÜHE BILDUNG
online

| Jak se pozná dobrá škola?

Wie erkennt man eine gute Schule?

Frühe Bildung | 30. 9. 2016

Spolková rada rodičů se ve dnech 23.–25. září 2016 ve svých výborech „Základní škola a rané vzdělávání“, „Gymnázia“ a „Odborné školy“ zabývala tématem „Co vyplývá z měření výkonnosti žactva a porovnání výsledků testů PISA, VERA a dalších“. Konference měla za cíl zapojit rodiče do diskuse o další existenci školní inspekce a využití srovnávacích restů VERA. Zároveň hledala odpověď na otázky, které z forem rozvoje školy jsou užitečné a jaký je vhodný způsob pro hodnocení škol. Tato otázka je obzvláště důležitá zejména pro rodiče, kteří často nemají pro hodnocení školy nic jiného k dispozici než známky a vysvědčení svých dětí. V odborných příspěvcích byly podpořeny kolegiální hospitace, zodpovědnost školy za výsledky srovnávacích testů VERA a výměna zkušeností mezi školami v rámci projektu „Pohled přes plot“ (*Blick über den Zaun*). Školní inspekce a srovnávací testy VERA mají být hlavní platformou pro celonárodní dialog o školství a o společné cestě k „nejlepší škole“.

Zdroj: <http://www.fruehe-bildung.online/artikel.php?id=1409>

| Školy sa môžu prihlásiť na elektronické testovanie žiakov

Školský portál | 10. 10. 2016

Základní a střední školy mohou využít elektronické testování k ověření vstupních vědomostí svých žáků. Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania (NÚCEM) jim prostřednictvím elektronického testovacího systému e-Test nabízí vstupní a průběžné školní elektronické testy. Školy mohou zařadit testování do vyučovacího procesu podle vlastních potřeb a možností. Testování je určené žákům druhého stupně

základních škol, gymnázií a také středních odborných škol. V nabídce jsou mj. matematika pro pátý ročník, matematika pro sedmý a osmý ročník zaměřená na geometrii, pro osmé ročníky také testy zaměřené na slovenštinu a slovenskou literaturu. V nabídce jsou k dispozici i verze v maďarštině, pro školy s tímto vyučovacím jazykem. Střední školy mají k dispozici vstupní e-testy ze čtení s porozuměním, z matematiky, angličtiny a němčiny na úrovních A2 a B1. Ředitelé škol obdrží po ukončení každé z testovacích etap zprávy s výsledky žáků příslušné školy a zároveň celkovou úspěšnost školy a porovnání s ostatními školami, které se do testování zapojily.

Zdroj: www.skolskyportal.sk/prevadzka-skoly/skoly-sa-mozu-prihlasit-na-elektronicke-testovanie-ziakov

| Srovnávací testy VERA, všeobecné informace

VERA 3: Allgemeine Informationen

Qualitäts- und UnterstützungsAgentur - Landesinstitut für Schule (QUA-LiS NRW)

Ve formě základní veřejné informace byly zveřejněny obecné pokyny pro testování třetích ročníků ve spolkové zemi Severní Porýní – Westfálsko na podzim 2016. Kromě harmonogramu se v dokumentu zdůrazňuje, že testy jakožto diagnostický nástroj představují důležitý základ systematického rozvoje výuky. Učitelům se dostává informací o tom, jakými znalostmi, schopnostmi a dovednostmi disponují děti ve třídě s ohledem na odborné požadavky národních standardů a učebních plánů. Testy mají zodpovědět otázku, jaké úrovně kompetencí dosáhli žáci v daném uzlovém bodu vzdělávání v němčině a v matematice. Účastnit se jich budou povinně všichni žáci třetích tříd, s výjimkou žáků se zvláštní pedagogickou podporou, kteří se však tohoto testování mohou zúčastnit dobrovolně – jejich výsledky však nebudou zařazeny do společného vyhodnocení. Konkrétní rozhodnutí záleží vždy na samotné škole. Stejně tak se testování nezúčastní žáci, kteří žijí v Německu méně než 12 měsíců a ještě nedostatečně zvládají německý jazyk.

Zdroj: <http://www.schulentwicklung.nrw.de/vera3/allgemeine-informationen/aktuelles.html>

| Jak proměnit vzdělání na důležitý faktor rozvoje / Sběr dat a jejich dostupnost v šesti zemích zapojených v projektu PISA pro rozvoj

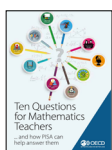
Making Education Count for Development / Data Collection and Availability in Six PISA for Development Countries

UNESCO Institute for Statistics | 28. 9. 2016, 136 str.

Zpráva přináší detailní přehled o sběru dat, o jejich dostupnosti a kvalitě v šesti zemích, které se účastní projektu PISA pro rozvoj (Kambodža, Ekvádor, Guatemala, Paraguay, Senegal a Zambie). Tento projekt je zaměřen na využití výsledků šetření PISA v ekonomicky chudších zemích, s cílem sledovat žádoucí posun směrem k naplňování celonárodních cílů pro zlepšení úrovně vzdělávání a zároveň analyzovat faktory, které ovlivňující dosahované výsledky žáků, a to se zvláštním zřetelem na příjmově chudé a sociálně znevýhodněné skupiny obyvatel. Projekt rovněž napomáhá sledovat pokrok směrem k mezinárodním vzdělávacím cílům definovaným v materiálu Vzdělávání 2030, rámec aktivit (*Education 2030 Framework for Action*), který mezinárodní společenství přijalo v roce 2015 jako strategii pro dosažení cíle vytčeného v programu Trvale udržitelný rozvoj vzdělávání (Education Sustainable Development Goal – SDG). Zpráva

obsahuje návrhy technicky proveditelných a životaschopných možností směřujících ke zlepšení kvality dat a jejich sběru, aby mohlo být v uvedených šesti zemích v rámci šetření PISA dosaženo mezinárodní srovnatelnosti. Poskytuje zároveň přehled o způsobech překonávání některých problémů, vyskytujících se ve všech zemích, které se účastní projektu PISA pro rozvoj, a v dalších zemích, dosahujících střední a nízkou ekonomickou úroveň.

Zdroj: http://www.oecd-ilibrary.org/education/making-education-count-for-development_9789264255449-en

| Deset otázek učitelům matematiky... a jak šetření PISA může napomoci na ně odpovědět

Ten Questions for Mathematics Teachers... and How PISA Can Help Answer Them

OECD | 7. 10. 2016, 96 str.

Mezinárodní šetření PISA vyhodnocuje každé tři roky, do jaké míry připravil příslušný vzdělávací systém patnáctileté v závěru jejich povinné školní docházky na vstup do reálného života, případně do další fáze vzdělávacího cyklu. Jakmile jsou zveřejněny výsledky šetření, analyzují pozice zemí nejenom výzkumní pracovníci, ale také politici a zejména novináři. Leckdy se však klíčová sdělení nedostávají zpět k učitelům, kteří denně s žáky pracují. Předložená publikace se snaží tuto situaci změnit. Vyslovuje se například k tématům, jež vystihují otázky „do jaké míry podněcují své žáky k tomu, aby byli osobně odpovědní za své vlastní výsledky v matematice?“ nebo „nakolik je pro mě jakožto učitele matematiky důležitý vztah k žákům?“ Učitelům je tak poskytována podpora k tomu, aby šetřením PISA získaným datům a jejich analýzám lépe porozuměli a dokázali jich efektivně využít v samotné výuce.

Zdroj: www.oecd-ilibrary.org/education/ten-questions-for-mathematics-teachers-and-how-pisa-can-help-answer-them_9789264265387-en

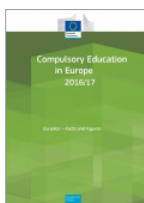
| Vedení školy směřující k rozvoji profesních vzdělávacích komunit

School leadership for developing professional learning communities

OECD, Teaching in Focus 15 | 20. 9. 2016, 4 str.

Vedení zaměřené na profesní vzdělávání představuje soubor postupů, které ředitelé škol a školských zařízení využívají pro zvýšení kvality vzdělávacího a výchovného procesu. Lze z něj snadno vyčíst, jak učitelé navzájem spolupracují a jak se angažují v reflektivním dialogu, vypovídajícím o jejich vlastní praxi. Ve většině zemí a regionů OECD působí značný počet ředitelů škol v roli inspirujících organizátorů vzdělávacích postupů, třebaže plná třetina z nich se v tomto druhu manažerských činností angažuje jen zřídka. Tzv. delegované vedení je schopnost škol zahrnout různé zainteresované strany a partnery do svých rozhodovacích procesů. Zdá se, že tento proces směřuje k vytvoření účelného a všemi sdíleného systému řízení daných škol. Téměř všechny školy uvádějí, že zapojují své zaměstnance i partnery do rozhodovacích procesů, liší se však – mnohdy podstatně - v rozsahu příležitostí, které jsou nabízeny žákům/studentům a jejich rodičům/zákonných zástupců k participaci na rozhodnutích školy. Ředitelé škol, kteří si osvojili kompetence pro tyto způsoby vedení během různých formách školení nebo kurzů s tímto zaměřením, se prokazatelně více angažují v činnostech vzdělávacího vedení ve svých školách, než je tomu u ředitelů, kteří se takových kurzů neúčastnili.

Zdroj: www.oecd-ilibrary.org/education/school-leadership-for-developing-professional-learning-communities_5jlr5798b937-en

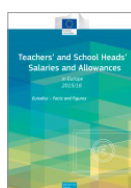

Povinné vzdělávání v Evropě - 2016/17 *Compulsory Education in Europe - 2016/17*

Eurydice | 29. 9. 2016, 12 str.

Publikace podává detailní přehled o délce trvání povinného vzdělávání v evropských zemích. Uvádí, v jakém věku je povinná školní docházka zahajována, a věnuje se zároveň délce trvání jednotlivých fází povinného vzdělání, s uvedením věku žáků/studentů, kteří dané stupně absolvují. K dispozici jsou informace popisující 43 evropských vzdělávacích systémů v 38 evropských zemích, účastnících se programu Erasmus+.

Zdroj: https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/mwikis/eurydice/index.php/Publications:Compulsory_Education_in_Europe_%E2%80%93_2016/17

Platy a benefity učitelů a ředitelů škol v Evropě ve školním roce 2015/16 *Teachers' and School Heads' Salaries and Allowances in Europe - 2015/16*

Eurydice | 4. 10. 2016

Ve školním roce 2015/16 vzrostly platy učitelů ve 24 členských státech či regionech OECD, v 16 zůstaly na stejné úrovni. Zvláštní odměny jsou klíčovým prvkem pro ztraktivnění učiteléské profese. Předkládaná zpráva poskytuje srovnávací přehled minimálních a maximálních statutárních mezd učitelů a ředitelů v předškolních zařízeních, v základních a středních veřejných školách ve 40 evropských zemích a regionech. Zpráva se také zabývá změnami základních mezd učitelů za poslední rok v souvislosti s vývojem kupní síly učitelů od roku 2009. V publikaci jsou uvedeny přehledy úrovně aktuálních mezd a jejich pohyb, včetně benefitů v každé zemi, a to na základě dat z centrálních celostátních registrů a dalších souvisejících informací.

Zdroj: https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/mwikis/eurydice/images/2/22/Teacher_salaries.pdf

Struktura evropských vzdělávacích systémů 2016/17: schematické diagramy *The Structure of the European Education Systems 2016/17: Schematic Diagrams*

Eurydice | 29. 9. 2016, 40 str.

Zpráva obsahuje informace o struktuře vzdělávání v evropských zemích od předškolního až po vysokoškolské ve školním roce 2016/2017. Obsahem publikace jsou národní schematické diagramy, vysvětlující průvodce a mapy názorně zobrazující organizační modely předškolního a povinného vzdělávání. Informace jsou k dispozici pro 43 evropských vzdělávacích systémů pokrývajících 38 zemí účastnících se programu EU Erasmus+.

Zdroj: <http://www.men.public.lu/catalogue-publications/themes-transversaux/informations-generales-offre-scolaire/structure-eu-education-system/en.pdf>

Pohled na společnost 2016 / Sociální indikátory OECD *Society at a Glance 2016 / OECD Social Indicators*

OECD | 5. 10. 2016, 145 str.

Jedná se o osmé vydání dvojročenky, která podává přehled o vývoji sociálních ukazatelů v zemích OECD. Tato zpráva se zabývá rostoucí poptávkou po kvantitativních poznátcích o životní úrovni a jejich současných trendech. Aktualizuje některé ukazatele, uvedené v předchozích vydáních, publikovaných od roku 2001, a zavádí několik dalších: celkem jde o sadu 25 ukazatelů. Zahrnuta jsou data z 35 členských zemí OECD a také dostupné údaje klíčových partnerů (Brazílie, Čína, Indie, Indonésie, Rusko a Jižní Afrika). Stejně

tak jsou zahrnuta data vypovídající o ostatních zemích skupiny G20 (Argentina a Saúdská Arábie). Zpráva obsahuje zvláštní kapitolu o problematice NEET (*not in education employment and training*), tedy skupin mladých lidí, kteří jsou nezaměstnaní, nevzdělávají se a nemají o zaměstnání ani o vzdělávání zájem). Poskytnut je zároveň pomocný průvodce pro pochopení struktury sociálních indikátorů OECD. Všechny ukazatele jsou k dispozici také v elektronické podobě v OECD iLibrary.

Zdroj: http://www.oecd-ilibrary.org/social-issues-migration-health/society-at-a-glance-2016_9789264261488-en

| Ministerstvo školstva navrhuje povinné 12-ročné vzdelávanie žiakov

TASR/Školský servis | 17. 10. 2016

Desetiletou povinnou školní docházkou má nahradit povinné vzdělávání v délce 12 let. Děti tak začnou s povinným vzděláváním už v pěti letech a skončí jako 17leté. S takovým návrhem přišlo ministerstvo školství v rámci cílů „*Národného programu rozvoja výchovy a vzdelávania*“, které předkládá k odborné diskusi.

Změnit se má také rozdělení prvního a druhého stupně na základních školách. Podle nového návrhu by mělo do prvního stupně patřit prvních pět ročníků a do druhého zbylé čtyři ročníky. „*Zavedením povinnosti pre 5-ročné deti absolvovať vzdelávací program na úrovni predprimárneho vzdelávania v trvaní aspoň jedného roka pred nástupom do primárneho vzdelávania sa vytvárajú nové príležitosti na optimálny rozvoj 5-ročných detí, ktoré sú dnes oveľa zrelšie ako v minulosti, ale zároveň trpia mnohé z nich rôznymi špecifickými ťažkosťami,*“ uvádí v dokumentu rezort školství. Povinné vzdělávání dětí od pěti let života by se mělo dít dvojím způsobem, a to buď v přípravných ročnících v základních školách, anebo v posledním ročníku mateřské školy. V této souvislosti chce stát garantovat dostupnost míst v mateřských školách pro děti od tří let.

Změnou by mělo projít také hodnocení žáků. Snížit se má důraz na klasifikaci žáků pomocí známek, které podle ministerstva nepřiměřeně podporuje porovnávání žáků navzájem. Jak je uvedeno v dokumentu: „*Uprednostňujú sa iné, opisné formy hodnotenia, ktoré umožňujú porovnávať aktuálnu úroveň vedomostí a zručností žiaka s jeho predchádzajúcou úrovňou. Dôraz sa kladie na priebežné, formatívne hodnotenie a v oveľa väčšej miere sa využíva aj neformálne hodnotenie žiakov.*“

Zdroj: <http://skolskyservis.teraz.sk/skolstvo/ministerstvo-skolstva-zmeny/30079-clanok.html>